

Femininity, Masculinity: Structure of stereotype

Zahra zare¹

Abstract

Aim: recognizing the state of acceptable gender stereotypes in married women

Method: the research is used survey method and for sampling is applied multistages cluster sampling, the sample is ۲۸۷ married women in shiraz city. gender stereotypes is measured ۳ area feminine, masculine and filler characteristics that for it is used Bem Sex Role questionnaire

Results: about middle of sample have feminine characteristics (stereotypely). feminine stereotypes: affectionate, loyal, sympathetic, compassionate, loves children and gentle almost have accepted with women while feminine stereotypes: shy, flatterable and child-like have rejected with many women. Through, masculine stereotypes of competitive, defend own beliefs and independent have accepted and masculine stereotypes of athletic dominant, aggressive and masculine have low score mean. Between increasing education and income have converse relation with acceptable gender stereotypes.

Key word: Femininity, Masculinity, gender, gender stereotypes

¹ - Email: Zahra_zare۲۰۰۶@yahoo.com

M.A in Social Research-Author

زنانگی و مردانگی: ساختاری از کلیشه

زهرا زارع^۲

چکیده

هدف: شناخت وضعیت پذیرش کلیشه‌های جنسیتی در زنان متأهل است. روش بررسی: در این تحقیق از روش پیمایشی استفاده شده است و روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای می‌باشد. حجم نمونه ۲۸۷ نفر زنان متأهل در سنین ۲۰ تا ۳۵ سالگی است که ساکن شهرستان شیراز هستند. کلیشه‌های جنسیتی در سه حوزه ویژگی‌های زنانه، مردانه و خنثی با استفاده از پرسشنامه نقش جنسیتی بوم (BSRI) مورد سنجش قرار می‌گیرند. نتایج: قریب به نیمی از جمعیت نمونه مورد مطالعه دارای ویژگی‌های زنانه یعنی کلیشه‌های هستند. کلیشه‌های زنانه بامحبت، وفادار، همدرد، دلسوز، بچه دوست و نجیب تقریباً به اتفاق در میان زنان تصدیق شده در حالیکه کلیشه‌های زنانه دیگر مانند خجالتی، تملق‌پذیر و کودکانه رد شده است. در میان کلیشه‌های مردانه رقابت‌جو، مدافع باورهای خود و مستقل نیز در اکثر زنان مورد تأیید قرار گرفته در حالیکه کلیشه‌های مردانه دیگر چون ورزشکار، سلطه‌گر، پرخاشگر و مردانه میانگین نمرات پایینی داشته‌اند. پذیرش نقش جنسیتی با درآمد و تحصیلات دارای ارتباط معنادار و معکوس می‌باشد.

واژگان کلیدی: زنانگی، مردانگی، جنسیت، کلیشه‌های جنسیتی

رتال جامع علوم انسانی

^۲ - کارشناس ارشد پژوهش علوم اجتماعی (Email: Zahra_zare2006@yahoo.com)

زهرآزارع

ویژگیهای که عمدتاً زنانه محسوب می‌شوند شامل: وابسته، عاطفی، مهربان، محافظه کار، خلاق، دلسوز، صمیمی، نگران کنش و واکنشهای اجتماعی، لطیف، ظریف، آشیز، علاقمند به رسیدگی و مراقبت از دیگران، منفعل، تحریک پذیر، فقدان علایق انتزاعی، صبور، مکار، ناقص العقل، بی‌زوری و قدرتی، وابستگی اقتصادی، عادات ماهیانه و ... (گولومبوک و فی‌وش، ۱۳۸۲، صص: ۱۵، ۱۶، ۲۷، ۲۹ - مهاجر، ۱۳۸۱، صص: ۱۲۲-۱۲۳ - نجم عراقی، ۱۳۸۱، صص: ۸۳)

همانگونه که مشخص است تبعیض جنسیتی در ویژگیهای زنانه و مردانه کاملاً آشکار است و غالباً صفات برتر به مردان و صفات مکمل یا فرودست به زنان اطلاق شده است.

هر چند در مورد ویژگیهای زنانه و مردانه توافق کامل وجود ندارد، و لیکن باید توجه داشت که ویژگیهایی که به دو جنس نسبت داده می‌شود تأثیر بسیاری بر افراد و نگرش دیگران از هم دارد. که سر منشأ بسیاری از رفتارها مبتنی بر جنسیت است. مسلماً اختصاص صفاتی متفاوت به زنان و مردان با لایه‌های آشکار و پنهان تبعیض جنسیتی اثرات مخربی را، همراه با حفظ الگوی از پیش تعیین شده که مدام این امر را تثبیت کند، بر جای می‌گذارد.

هر چند کلیشه‌های جنسیتی انعکاس الگوهای ثابت تبعیض آمیز در خصوص جنسیت هستند، اما بدان معنی نیست که کلیشه‌ها الزاماً منعکس کننده واقعیند، بلکه آنها معرف باورهای مشترک درباره چگونگی افراد خاص هستند. همه می‌دانند که درستی یا نادرستی این باور که زنان موجوداتی نرم، ظریف و مهربانند که روزها وقت خود را صرف نگهداری کودکان و گلها می‌کنند؛ مفهوم فرهنگی چیزی است که زنانه تلقی می‌شود. در واقع این کلیشه‌ها یا تصورات قالبی خبر از تفاوت‌های زیاد بین زن و مرد می‌دهند، ولی غالباً این کلیشه‌ها هیچگونه اساسی در رفتار واقعی ندارند. با وجود این، کلیشه‌های تعیین شده که فرهنگ هر کشور را القاء می‌کند خصوصیات هستند که از نظر گاه اجتماعی برای مردان و زنان مطلوب به حساب می‌آیند. افرادی که از کلیشه‌ها یا تصورات

مقدمه

ویژگیهای متفاوتی که هر جامعه براساس جنسیت از افراد آن انتظار دارد که دارای آن باشند، محصولی از فرایند اجتماعی شدن جنسی است که براساس آن «مردان برای مردانگی و زنان برای زنانگی مطابق با تعریفهای موجود در هر جامعه اجتماعی می‌شوند. (scanzoni, ۱۹۸۸: P-۳۱)

بالقاء این نظر که زنان و مردان متفاوتند کوشش می‌شود تا با تعیین ویژگیهای به اصطلاح زنانه و مردانه، حوزه های متفاوتی برای آنها رقم زده شود، بحث ویژگی‌های زنانه و مردانه مسلماً غیرقابل تفکیک از پدیده جنسیت، تبعیض جنسی و کلیشه‌های جنسیتی است.

همانگونه که خمسه در تحقیق خود در خصوص طرحواره‌های نقش جنسیتی مطرح می‌کند که مسأله ویژگیهای زنانه و مردانه مطلق به دکترین دو قلمرو است که بر اساس آن این باور شکل می‌گیرد که علایق زنان و مردان متفاوت است و زنان و مردان حیطه‌های جداگانه اثربخشی دارند. «برای زنان حیطه‌های اثربخشی خانه و بچه‌ها است در حالیکه دنیای مردان کار و جهان بیرون از خانه است. این دو حیطه کاملاً متفاوت هستند و همپوشانی ندارند و دو سوی متفاوت یک بعد را تشکیل می‌دهند. این مفهوم سازی دو قطبی پایه و اساس دیدگاههای اجتماعی جنسیت و پایه و اساس فرمول‌بندی روان‌شناسی سنجش مردانگی و زنانگی را تشکیل می‌دهد.» (خمسه، ۱۳۸۳، صص: ۷)

بی‌گمان تعریف و تصویری که از مردانگی و بخصوص زنانگی وجود دارد در نزد همه تطبیق کاملی ندارد و لیکن مسلماً نزدیک‌های زیادی وجود دارد بر این اساس:

ویژگیهای که عمدتاً مردانه محسوب می‌شوند شامل: قوی، محکم، فراهم کننده امکانات مالی، پیش قدم در برقراری رابطه با غیر همجنس، مستقل، نیرومند، جاه طلب، پرخاشگر، شجاع، منطقی، موفق، غیر احساساتی، فعال، ماجراجو، صریح، اندیشمند، قدرتمند، تأثیر گذار، عمل کننده که باعث وقوع ویدادها می‌باشند و ... (گولومبوک و فی‌وش، ۱۳۸۲، صص: ۱۵، ۱۶، ۲۷، ۲۹ و P-۱۷)

(scanzoni, ۱۹۸۸:

قالبی انحراف زیادی دارند، به نظر منفی می‌آیند. (گولومبوک و فی وش، ۱۳۸۲: صص ۲۷، ۲۸)

باید توجه داشت که زنان به احتمال زیاد بیشتر از مردان در کلیشه‌های تعیین شده فرهنگی تردید می‌کنند. افزون بر این که، تجربه‌های زندگی ممکن است برخی باورهای کلیشه‌ای را زیر سوال ببرد. وقتی زنان ازدواج کرده یا وارد بازار کار می‌شوند، با انتظاراتی منفی که به زنان نسبت داده می‌شوند مواجه می‌شوند و این امر ممکن است منجر به بررسی مجدد باورهای فرهنگی شود. همچنین مردانی که متأهل باقی می‌مانند به احتمال بیشتر در فرایند گفتگو و مذاکره یک رابطه صمیمانه بلند مدت باورهای سنتی را زیر سوال می‌برند. با این وجود در تمام مطالعاتی که در خصوص کلیشه‌های جنسیتی انجام شده، روشن شده است که این کلیشه‌ها طی سی تا چهل سال گذشته تا حدی زیادی ثابت مانده است. هر چند تغییرات زیادی در نقش‌های زنان و مردان در جامعه به وجود آمده است، باورها درباره خصوصیات و صفات وابسته به جنسیت تغییر زیادی نکرده است. (میشل ۱۳۸۱: صص ۴۴، ۴۵)

روش پژوهش:

این پژوهش پایبندی به کلیشه‌های جنسیتی را در زوج‌های جوان به عنوان متغیر مستقل مورد سنجش قرار می‌دهد، جامعه آماری این تحقیق شامل زنان متأهل در سنین ۲۰ تا ۳۵ سالگی است که حداقل یکسال از زندگی مشترک آنها گذشته و ساکن شهرستان شیراز هستند که براساس داده‌های مرکز آمار ایران جامعه آماری ۶۹۵۷۶ نفر می‌باشد.

با توجه به ماهیت این تحقیق از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای استفاده شده است. چرا که این نمونه‌گیری، موقعی که فهرست کاملی از عنصرهایی که جمعیت را تشکیل می‌دهد ناممکن یا غیرعملی باشد (بی. ۱۳۸۱، ص ۴۵۴) استفاده می‌شود. در پژوهش حاضر حجم نمونه براساس فرمول کوکران ۲۸۷ نفر بدست آمده است.

این پژوهش از نوع تحقیقات کاربردی است که به منظور آشنایی با جمعیت تحقیق و توصیف و تحلیل مسائل مطرح شده در فرضیات پژوهش از روش پیمایشی استفاده شده است. در این تحقیق واحد تحلیل فرد و واحد مشاهده خانوار می‌باشد.

کلیشه‌های جنسیتی در سه حوزه ویژگی‌های زنانه، مردانه و خنثی مدنظر هستند که با استفاده از پرسشنامه نقش جنسیتی بم (BSRI) مورد سنجش قرار می‌گیرند:

ویژگی‌های زنانه: منظور باورهای کلیشه‌ای موردنظر ویژگی‌های زنان است. بر این اساس (BSRI) ۲۰ ویژگی زنانگی را شامل: عاطفی بودن، ملایم بودن، حساس بودن به نیازهای دیگران و... که حاوی اطلاعاتی درباره ظاهر جسمانی، نگرشها، علایق، صفات روانی، روابط اجتماعی و نوع شغل زنان است ارائه کرده است.

ویژگی‌های مردانه: منظور باورهای کلیشه‌ای در مورد ویژگی‌های مردان است. بر این اساس BSRI ۲۰ ویژگی مردانگی را شامل جاه‌طلبی، خوداتکایی، استقلال، جراتمندی و... می‌باشد که حاوی اطلاعاتی در مورد خصوصیات کلیشه‌ای مردانه است.

ویژگی‌های خنثی: منظور باورهای کلیشه‌ای است در مورد جنسیت خاصی مطرح نیست، بر این اساس BSRI ۲۰ ویژگی خنثی را شامل شاد بودن، صادق بودن و... مطرح می‌کند.

(Bem, The bem gender traits test for androgyny.Htm)

اعتبار و روایی پرسشنامه BSRI قبلاً توسط تحقیقات گوناگون در کشورهای مختلف تایید شده که مقدار آن همواره بیش از ۸/۸ بوده است.

داده‌های این پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل در دو قسمت امار توصیفی و آزمون معناداری قرار گرفته است.

نتایج

جدول ۱- توزیع فراوانی و درصدی نقش جنسیتی بم

فراوانی	درصد	درصد تجمعی
۱۶	۵/۶	۵/۶
۱۸	۶/۳	۱۱/۹
۱۱۴	۳۹/۹	۵۱/۷
۵۷	۱۹/۹	۷۱/۷
۸۱	۲۸/۳	۱۰۰
۲۸۷	۱۰۰	-

با توجه به جدول شماره ۱: هر چند زنان دوجنسیتی بالاترین فراوانی را دارند، ولیکن در کل زنان پایبند به کلیشه‌های جنسیتی (زنانه و نسبتاً زنانه) درصد بیشتری را تشکیل می‌دهند.

زهرآزار

جدول ۳ - کلیشه مردانه (آزمون نقش جنسیتی بیم)

ردیف	صفات کلیشه‌ای مردانه	تعداد	مینیم	ماکزیم	میانگین	انحراف معیار
۱	متکی به نفس	۲۶۹	۱	۷	۵/۴۸۷۰	۱/۳۲۹۹۸
۲	مدافع باورهای خود	۲۵۵	۱	۷	۵/۶۶۶۷	۱/۴۵۱۷۷
۳	مستقل	۲۶۶	۱	۷	۵/۶۵۰۴	۱۵/۵۱۲۸۲
۴	ورزشکار	۲۶۷	۱	۷	۳/۳۰۲۴	۱/۸۴۲۹۴
۵	قاطع	۲۶۴	۱	۷	۵/۳۴۴۷	۱/۴۹۳۳۱
۶	قوی	۲۶۳	۱	۷	۵/۲۸۹۰	۱/۵۱۸۳۸
۷	سمج	۲۵۴	۱	۷	۴/۱۰۲۴	۱/۹۵۵۳۷
۸	تحلیل‌گر	۲۴۹	۱	۷	۵/۲۸۵۱	۱/۵۸۷۱
۹	توانایی‌های رهبری	۲۴۱	۱	۷	۵/۳۰۲۷	۱/۵۶۷۸۱
۱۰	مایل به ریسک کردن	۲۶۳	۱	۷	۴/۴۸۰۹	۱/۷۸۲۴۴
۱۱	تصمیم گرفتن	۲۶۶	۲	۷	۴/۹۵۸۶	۱/۴۷۷۵۶
۱۲	خودکفا	۲۶۰	۱	۷	۵/۴۵۰۰	۱/۶۷۰۰۳
۱۳	سلطه‌گر	۲۵۷	۱	۷	۳/۱۰۱۲	۱/۹۱۹۶۵
۱۴	سرحرف خود استناد	۲۶۸	۱	۷	۵/۳۲۰۹	۱/۴۶۳۲۹
۱۵	پرخاشگر	۲۶۲	۱	۷	۳/۳۵۳۶	۱/۶۲۲۹۷
۱۶	مردانه	۲۴۶	۱	۷	۳/۴۱۴۶	۲/۱۵۳۰۳
۱۷	عمل کردن مانند یک رهبر	۲۶۲	۱	۷	۵/۰۰۳۸	۱/۶۶۸۹۶
۱۸	فردگرا	۲۳۶	۱	۷	۴/۱۴۱۳	۱/۹۵۷۷۵
۱۹	رقابت جو	۲۴۹	۱	۷	۶/۱۲۴۱	۱/۵۳۵۶۷
۲۰	بلند پرواز	۲۶۳	۱	۷	۴/۵۷۴۱	۱/۹۷۳۴۰

جدول شماره ۳: آمارهای توصیفی ۲۰ صفت کلیشه‌ای مردانه را نشان می‌دهد که بر اساس آن: این صفات در بین زنان دارای طیف کامل از ۱ تا ۷ (یعنی از هرگز صادق نیست تا همواره صادق است) در نوسان بوده است. همچنین میانگین این صفات در زنان مورد مطالعه حکایت از آن دارد که صفات کلیشه‌ای مردانه رقابت‌جو، مدافع باورهای خود و مستقل در مورد اکثریت نمونه معمولاً صادق بوده است و صفات ورزشکار، سلطه‌گر، پرخاشگر و مردانه غالباً در مورد این زنان صادق نبوده است.

جدول ۲ - صفت‌های کلیشه‌ای زنانه (آزمون نقش جنسیتی بیم)

ردیف	صفات کلیشه‌ای زنانه	تعداد	مینیم	ماکزیم	میانگین	انحراف معیار
۱	تسلیم‌پذیر	۲۶۶	۱	۷	۴/۴۲۹	۱/۶۵۷۳۶
۲	بشاش	۲۶۹	۱	۷	۵/۳۴۵۷	۱/۴۵۱۷۷
۳	خجالتی	۲۶۵	۱	۷	۳/۴۹۰۶	۱/۹۱۷۰۶
۴	بامحبت	۲۷۴	۱	۷	۶/۰۷۲۰	۱/۲۹۰۳۴
۵	تملق‌پذیر	۲۵۰	۱	۷	۲/۵۶۴۰	۱/۶۷۸۴۴
۶	وفادار	۲۷۲	۱	۷	۶/۳۴۲۶	۱/۲۹۰۶۶
۷	زنانه	۲۴۸	۱	۷	۵/۵۷۶۶	۱/۵۷۷۳۵
۸	همدرد	۲۶۹	۱	۷	۶/۰۹۳۹	۱/۳۱۱۰۸
۹	حساس به نیازهای دیگران	۲۶۰	۱	۷	۵/۳۷۳۱	۱/۶۳۸۰۷
۱۰	درک دیگران	۲۶۹	۱	۷	۵/۸۱۵۸	۱/۳۳۸۶۲
۱۱	دلسوز	۲۷۲	۱	۷	۶/۲۸۳۱	۱/۳۴۴۷۰
۱۲	تسکین احساسات دیگران	۲۶۳	۱	۷	۵/۷۸۳۳	۱/۲۶۰۲۲
۱۳	مشین	۲۶۴	۱	۷	۵/۸۵۶۱	۱/۳۸۵۰۵
۱۴	ملایم	۲۶۳	۱	۷	۵/۲۶۷۷	۱/۵۲۲۷۰
۱۵	زودباور	۲۵۷	۱	۷	۳/۱۰۱۲	۱/۸۹۵۰۷
۱۶	صحبت با صدای ملایم	۲۵۹	۱	۷	۵/۱۸۵۳	۱/۵۱۳۶۴
۱۷	کودکانه	۲۵۴	۱	۷	۳/۳۶۳۲	۱/۹۰۹۷۰
۱۸	عدم به کارگیری سخنان خشن	۲۴۲	۱	۷	۶/۰۴۱۴	۱/۵۹۵۷۵
۱۹	بچه دوست	۲۶۷	۱	۷	۶/۱۲۴۱	۱/۵۳۶۶۵
۲۰	نجیب	۲۶۷	۱	۷	۶/۲۶۳۳	۱/۳۷۹۷۶

در جدول شماره ۲: ۲۰ صفت کلیشه‌ای زنانه نقش جنسیتی بیم همراه با آمارهای توصیفی آورده شده است که بر اساس آن این صفات در بین پاسخگویان دارای طیف کامل از ۱ تا ۷ (یعنی از هرگز صادق نیست تا همواره صادق است) در نوسان بوده است. همچنین میانگین این صفت در زنان مورد مطالعه نشان می‌دهد، که صفات کلیشه‌ای با محبت، وفادار، همدرد، دلسوز، بچه دوست و نجیب معمولاً در مورد نمونه صادق بوده است و صفات خجالتی، تملق‌پذیر و کودکانه غالباً صادق نبوده است.

ناکارآمد و بی نظم و تربیت دارای کمترین میانگین و در حیطه معمولاً صادق نیست عنوان شده است همچنانکه صفات صادق، راستگو، رازدار، قابل اعتماد، باوجدان و صمیمی جزء صفاتی است که بیشترین میانگین را در این گروه داراست و در حیطه معمولاً صادق است می‌گنجد.

جدول ۵- ارتباط بین سطح پذیرش نقش جنسیتی

باسایر متغیرهای تحقیق

ردیف	متغیرهای تحقیق	گاما	sig	ردیف	متغیرهای تحقیق	گاما	sig
۱	تنوع نقش های زن	۰/۰۸-	۰/۲۹۲	۲	منطقه محل سکونت	۰/۲۴۰	۰/۷۵۲
۳	سن زن	۰/۰۲۲-	۰/۶۸۶	۲	سن شوهر	۰/۰۶۳-	۰/۳۶۶
۳	تحصیلات زن	۰/۰۹۷-	۰/۰۹۷	۴	تحصیلات شوهر	۰/۱۰۵-	۰/۰۴۹
۵	شهرت شوهر	۰/۰۹۷-	۰/۰۶۰	۶	مدت ازدواج	۰/۰۴۹-	۰/۴۶۳
۷	درآمد خانوار	۰/۱۲۲-	۰/۰۳۶	۸	طبقه اجتماعی زن	۰/۰۹۳-	۰/۱۲۸
۹	سن زن	۰/۱۲۵-	۰/۱۱۶	۱۰	سن شوهر	۰/۱۰۵-	۰/۰۳۵

با توجه به جدول شماره ۵: تمامی متغیرهای تحقیق با پذیرش نقش جنسیتی رابطه ای معکوس دارند که فقط این رابطه با تحصیلات شوهر و درآمد خانواده معنا دار است، بدین معنی که با افزایش سطح تحصیلات شوهر و درآمد از پابندی به نقش جنسیتی کلیشه ای کاسته می شود.

بحث و نتیجه گیری:

قریب به نیمی از جمعیت نمونه مورد مطالعه دارای ویژگیهای زنانه یعنی کلیشه‌ای هستند. ۳۹/۹ درصد دوجنسیتی یعنی عدم پابندی به کلیشه‌های جنسیتی و ۱۱/۹ درصد نیز ویژگی مردانه

جدول ۴- صفتهای خنثی (آزمون نقش جنسیتی بوم)

ردیف	صفتهای کلیشه‌ای زنانه	تعداد	میانگین	انحراف معیار
۱	مفید	۲۶۷	۵/۷۶۴	۱/۳۹۰۲۷
۲	دمدمی	۳۵۹	۳/۳۰۵	۱/۹۳۱۸۹
۳	باوجدان	۳۶۸	۶/۱۶۰	۱/۳۵۲۰۷
۴	نمایشی	۲۴۴	۲/۶۸۸	۱/۹۳۱۲۵
۵	شاد	۲۶۸	۵/۳۳۴	۱/۴۵۶۹۴
۶	غیرقابل پیش بینی	۳۵۲	۳/۹۷۲	۱/۹۶۲۶۰
۷	قابل اعتماد	۳۶۹	۶/۳۳۷	۱/۲۶۴۸۷
۸	حسود	۳۵۶	۳/۸۰۴	۱/۶۳۸۰۷
۹	راستگو	۳۶۹	۶/۱۳۷	۱/۲۳۹۷۵
۱۰	رازدار	۲۷۴	۶/۱۳۵	۱/۳۰۶۵۱
۱۱	صادق	۲۷۰	۶/۳۱۱	۱/۲۳۷۳۸
۱۲	خودپسند	۳۶۳	۳/۱۵۵	۱/۹۱۹۶۵
۱۳	دوستانه	۳۶۴	۶/۰۷۹	۱/۲۲۶۰۳
۱۴	ناکارآمد	۲۲۹	۲/۶۱۵	۱/۶۳۳۸۶
۱۵	دوست‌داشتنی	۳۵۳	۵/۶۹۹	۱/۳۰۸۸۰
۱۶	صمیمی (گرم)	۳۵۹	۶/۰۳۹	۱/۴۴۹۹۰
۱۷	انطباق پذیر	۳۳۵	۴/۹۷۸	۱/۲۲۴۱۶
۱۸	بی نظم و تربیت	۳۵۶	۲/۶۲۱	۱/۷۶۰۴۰
۱۹	میادی آداب	۲۴۸	۵/۷۱۳	۱/۹۷۷۴۰
۲۰	سنت‌گرا (تابع آداب و رسوم)	۳۶۵	۵/۰۶۲	۱/۷۶۰۱۵

در جدول شماره ۴: صفتهای خنثی نقش جنسیتی همراه با آمارهای توصیفی آن ذکر شده است که همانگونه که مشخص است ۲۰ صفت مزبور دارای طیفی از ۱ تا ۷ بوده‌اند که براساس آن وجود هر صفت از میان هرگز یا تقریباً هرگز در مورد من صادق نیست تا همیشه در مورد من صادق است نوسان داشته است. همچنین از میان صفتهای خنثی ارائه شده نمایشی، حسود،

زهرا زارع

نقش جنسیتی با درآمد و تحصیلات می باشد که با افزایش آنها پذیرش کلیشه های جنسیتی کم می شود. این یافته ها حاکی از آن است که هنوز بین زنان صفات کلیشه ای زنانه ارتباطی و دلسوزانه رواج داشته ولیکن صفات مثبت کلیشه ای مردانه نیز در حال گسترش در ویژگیهای زنان است و تیپ دو جنسیتی رو به افزایش است که این خود نوید بخش آینده ای روشن در جامعه پذیری غیر جنسیتی و رشد خلاقیت های فردی بر اساس استعدادها و نه جنسیت می باشد.

دارند که قابل توجه است. در کل به نظر می رسد غیر کلیشه ای بودن نیز نیمی دیگر از جمعیت نمونه را تشکیل می دهند که مسلماً جوانی جمعیت یکی از علل اساسی آن محسوب می شود. کلیشه های زنانه بامحبت، وفادار، همدرد، دلسوز، بچه دوست و نجیب تقریباً به اتفاق در میان زنان تصدیق شده در حالیکه کلیشه های زنانه دیگر مانند خجالتی، تملق پذیر و کودکانه رد شده است. در میان کلیشه های مردانه رقابت جو، مدافع باورهای خود و مستقل نیز در اکثر زنان مورد تأیید قرار گرفته در حالیکه کلیشه های مردانه دیگر چون ورزشکار، سلطه گر، پرخاشگر و مردانه میانگین نمرات پایینی داشته اند. بیشترین ارتباط پذیرش

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

تاثیر یادگیری از طریق همیاری بر تقویت مهارت‌های

The effect of cooperative learning on development of social skills

منابع

- ۱- بی‌بارل، ۱۳۸۱، روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی، مترجم: رضا فاضل، تهران: انتشارات سمت
- ۲- خمه، اکرم، ۱۳۸۲، مطالعه و بررسی مقدماتی طرحواره‌های نقش جنسیتی به منظور هنجاریابی مقدمات پرستارانه نقش جنسیتی بم و مقدمه تدوین پرستارانه نقش جنسیتی براساس فرهنگ ایران، پژوهشکده زنان، دانشکده الزهرا
- ۳- گولومبوک، سوزان - فی‌وش، رابین، ۱۳۸۲، رشد جنسیت، مترجم: مهرناز شهرآرای، تهران: ققنوس
- ۴- مهاجر، فیروزه، ۱۳۸۱، رهایی از نقش‌های سنتی، فصل زنان، صص ۱۲۰-۱۳۶
- ۵- میشل، آندره، ۱۳۸۱، پیکار با تبعیض جنسی، مترجم: محمد پوینده، تهران: نشر چشم
- ۶- نجم عراقی، منیژه، ۱۳۸۱، شخصیت زن، از پندار تا واقعیت، مجله نگاه زنان صص ۸۹ - ۸۳
- ۷- Bem /Sandra/ Bem Sex Role Inventory/Mindgarden.com
- ۸- Bem Sex Role Inventory, lose ۱۰ lbs in five weeks. Com
- ۹-The bem gender traits test for androgyny.Htm
- ۱۰-Scanzoni , Lethadawson / ۱۹۸۸ / Men , Women and Change : A Sociology of Marriage and family / New York : Mc Graw – Hill

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی